

Meneer Jansen, het is tijd om te gaan. Pleidooi voor ecologische euthanasie

29 juni 2023

We schreven het al eerder: ouderen zijn niet meer welkom. Pleidooien om ouderen het stemrecht te ontnemen, hun huizen op te geven voor de jongere generatie (of immigranten), inburgering van het begrip ‘voltooid leven’. In Japan wordt zelfs zelfmoord als oplossing besproken. Nu pleit Johan Mackenbach, emeritus hoogleraar maatschappelijke gezondheidszorg in het Erasmus MC, dat ouderen versneld “de ecologische voetprint van de gezondheidszorg moeten helpen verkleinen” door vrijwillig af te zien van “levensverlengende” zorg.

Foto: [Pixabay](#)

De Green Deal in de gezondheidszorg

“Aan vermindering van de ecologische voetafdruk wordt op veel plekken in de zorg gewerkt. In veel ziekenhuizen zijn ‘green teams’ aan de slag om met relatief

kleine aanpassingen, zoals vervanging van schadelijke anesthesiegassen door klimaatvriendelijker alternatieven, de broeikasgasuitstoot terug te dringen. In de Green Deal zijn binnen de zorgsector op vrijwillige basis afspraken gemaakt over onder meer vermindering van CO₂-uitstoot en afvalproductie". Aldus Mackenbach.

Zover lijkt dit 'groene' voornemen nog binnen de grenzen van wat wij kennen, het onwrikbare geloof dat de aarde ten einde loopt als we niet snel die CO₂-thermostaat een paar graden laten terugdraaien.

Uw behandeling legt een te groot beslag op het milieu

De nood is voor Mackenbach zo hoog dat de gezondheidszorg *"het tempo van verduurzaming sterk moet opvoeren"*. Naast het aanpakken van het grote verbruik van medische hulpmiddelen die niet meer worden gereinigd, maar na eenmalig gebruik worden weggegooid, komt Mackenbach ook met een meer bedenkelijke 'oplossing' om de aarde te redden: de ouderen. *"Zou het niet helpen als er een voorhoede kwam van mensen die **vrijwillig afzien van zorg met te groot milieubeslag**, en daarmee van pijnvermindering, levensverlenging en andere gezondheidsbaten, zoals er al mensen zijn die vrijwillig afzien van vlees en vliegvakanties?"*

Het gaat hier dus niet om louter een medisch afweging waarbij een patiënt met de bekende technieken en behandelmethoden geen gezondheidswinst meer kan boeken. Daarover wordt al lang in de spreek- en behandelkamers gesproken. Een keer eindigt het leven, wat je ook doet.

Mackenbach maakt een andere afweging: een patiënt moet bereid zijn van zijn behandeling af te zien omdat de behandeling een te groot beslag op het milieu legt. Hij ziet wel in dat zoiets niet geheel vrijwillig zal kunnen gaan: *"Patiënten willen van hun klachten af, en zullen niet zonder meer bereid zijn om een stukje gezondheidswinst in te ruilen voor minder klimaatschade."*

Een *"doordachte strategie"* en *"een krachtige aansturing van bovenaf"* is nodig om dit proces van 'vrijwillige' uittreding uit milieu-overwegingen te bevorderen. Ook moet in een zorgakkoord behandelingen worden toegelaten of afgewezen mede op grond van *"impact op klimaat, milieu en leefomgeving."*

Afschalen zorg verkleint ecologische footprint

De grote vraag is volgens Mackenbach: *“Zal de gezondheidszorg niet drastisch moeten worden afgeschaald, en hoe kunnen we dan toch het huidige hoge niveau van gezondheid zoveel mogelijk behouden?”*

Wie de stukken van de ‘praatclub’ uit Davos heeft gelezen weet dat afschalen van de gezondheidszorg al lang geleden in veel plannen is opgenomen. Digitalisering van signalering, diagnose en behandeling (chips in het lichaam) moet de fysieke zorg zo veel mogelijk gaan vervangen. Dat tijdens wat de ‘Covidpandemie’ is gaan heten werd geroepen *“we doen het voor de zorg”*, bleek valse retoriek. Er kwamen geen bedden bij (waren in het echt ook niet nodig), en de gezondheidszorg moest het na Corona met € 5 miljard per jaar **minder** doen.

Zelf weet Mackenbach het antwoord op zijn retorische vraag ook: *“Misschien is schaalverkleining op de lange termijn vanuit duurzaamheidsperspectief wel handiger dan schaalvergroting. En dan hebben we het nog niet eens over de echt radicale keuzevragen die opdoemen, zoals de vraag of we überhaupt nog moeten inzetten op levensverlenging, wanneer ecologische ruimte toenemend schaars is, en ieder extra levensjaar van huidige generaties de ruimte voor volgende generaties beperkt.”*

Tijd om te gaan

Het begrip ‘levensverlenging’ is de kern van de gezondheidszorg. De vraag is alleen wanneer is verlenging niet meer verantwoord. Mackenbach ziet dus het milieu als criterium om een bepaalde behandeling niet meer toe te kennen. Een leeftijdsgrens noemt hij overigens niet.

Ouderen moeten voor Mackenbach plaatsmaken omdat zij met hun leven en behandeling de milieuruimte voor de volgende generaties wegnemen.

We kennen deze redenering al met de pensioenen: ‘de ouderen eten de oudedagsvoorziening van de jongeren op’. Volslagen onzin, omdat pensioen door elke werknemer 40 jaar gespaard en belegd kapitaal is. Ook moeten ouderen hun ‘riante’ huizen uit, om plaats te maken voor jongeren. Dat de grootschalig

immigratie van bijna 100.000 personen per jaar beslag legt op elke uitbreiding van de woningvoorraad en de voor Mackenbach zo zorgelijke ecologische *footprint* van Nederland en de zorg, mag niet worden vermeld, want dat is een 'verboden' thema.

Moreel gevaarlijk terrein

Het is duidelijk Mackenbach betreedt een moreel gevaarlijk terrein, een terrein dat al eerder bij onze oosterburen is betreden.

Kritisch neuroloog Jan Bonte [schreef op Twitter](#): *“Ik ben sprakeloos. Want dit mag blijkbaar gewoon gepubliceerd worden. Geen kritiek, geen weerwoord.”*

Columnist Jan Bennink [vulde aan](#): *“Net als bij MAID, de succesvolle levenseinde politiek in Canada. Net zoals het gaat met de acceptatie van pedoseksualiteit die steeds sneller in vergaderzaaltjes van de VN wordt bekokstoofd, net als de acceptatie van het afsnijden van borstjes bij jonge meisjes omdat ze aan hun gender twijfelen. Net als bij de acceptatie van het afmaken van koeien om hun scheten. Net als binnenkort het accepteren van het plaatsen van intigranten bij je moeder in haar veel te grote huis. Net als het ooit ging bij de acceptatie van T4*, waar dit voorstel een niet minder grove opvolger van is.”*

Samen met het 'nieuwe normaal' van een 'voltooid leven' wordt door Mackenbach een zeer bedenkelijke weg ingeslagen waarvan telkens weer een nieuwe overtreffende trap zal worden gevonden ...

Het hele artikel van Mackenbach [leest u hier](#).

*[Meer over het T4-programma](#)

[*Ouderen zijn niet meer gewenst*](#)